

Krönika 2016 Svalövs Gille, av hävdatecknaren Lena Bengtsson

En landsbygdsbo, som Hävdatecknaren, har ju sitt särskilda perspektiv på Svalövs tätort. Även om man kan ta buss 230 in till byn så är det ibland behövt att ta till bilen. Det har varit ganska riskabelt att passera den centrala busshållplatsen med "Förargelsens staket". Det förargliga var naturligtvis att fotgängare inte kunde korsa genomfartsgatan var man behagade, men också att sikten för i synnerhet bilförare skymdes av staketet. En vårdag var plötsligt staketet borttaget och därmed öppnade sig en bred piazza där alla trafikanter kan se varandra på långt håll. Vilken skillnad ett meterhögt staket kan göra: när det nu var borta blev platsens "ande" istället överblick, rymd och ljus, åtminstone under dagtid.

Söderut har Luggudevägen fått ny beläggning så att alla skador reparerats, inte minst i rondellen där det länge funnits stora och djupa hål i asfalten. Denna make-over har verkligen förbättrat intrycket av Svalöv när man kommer från Teckomatorpshållet och givit bilisterna bättre komfort.

Många gator har under året genomkorsats av en massa små diken som grävts för att lägga ner fiberkabel till internetanvändarna. Dessa diken fick bilen att skutta fram som över en "puckelpist". Vilket lyft när den återfyllda grusen satt sig så att det gick att asfaltera och körbanan blev bekväm igen!

Bilisterna måste ändå vara skärpta för nu höjs kraven på parkeringsmoralen. Sedan den 1 februari patrulleras tätorterna i kommunen av Q-parks vakter två dagar i veckan, slumpvis i de olika byarna. Gatuchefen anser att visserligen har Svalöv inte förut haft parkeringsvakter, men som oordningen har blivit är det nu nödvändigt inte minst av säkerhetsskäl.

Ett annat gott tecken på Svalövs utveckling är att det byggs på flera håll. Den gamla möbelaffären på Kvarngatan brann ner för ca 10 år sedan och tomten har legat i vänteläge sedan dess. Nu har Christer Nordahl och Niklas Pettersson tagit sig an den. Här byggs ett tvåvåningshus med 8 hyreslägenheter och redan står många i kö för att flytta in. Det är stor efterfrågan bl a från lite äldre människor som vill sälja sina villor och flytta till en mindre bostad där man inte behöver tänka

på fastighetsunderhåll och trädgårdsskötsel.

Ett spännande bygge har växt fram under året på Fridhems Folkhögskola, nämligen det nya musikhuset. Lantbruksskolan i Svalöv var en del av folkhögskolan fram till början av 1920-talet då den blev en självständig enhet. Nu anknyter Fridhem till sin agrara tradition genom att bygga en musiksilos i två våningar och med en källare där slagverkarna kan dundra på ostört. På första våningen blir det konsertsal och på övervåningen byggs övningsrum. Den nya byggnaden kopplas ihop med skolans äldsta byggnad från 1893, som på senare år varit musikhus. Man hoppas att den nya konsertsalen skall bidra till att Fridhem blir ett kulturnav och mötesplats för elever och gamla och nya Svalövsbor. Rektor Roger Johansson tog första grävtaget med en stor maskin i mars månad och Svalövsborna har dagligen kunnat följa utvecklingen. Ingen som passerat på Rönnebergsvägen kan ha undgått att se hur den runda byggnaden har tagit form och i början av augusti var tak och ytterväggar på plats. Förhoppningen är att inflyttningen skall kunna äga rum redan i början av 2017.

Hur det gick till i Svalöv förr i tiden har svalövsborna kunnat ta del av genom Lennart Johanssons och Inge Lundkvists populära guidningar. Flera gånger har man vandrat genom olika delar av Svalöv men i april samlades man på Hörnan på Kvarngatan 30 för att se gamla bilder och filmer med tillhörande berättelser och anekdoter. På höstkanten var det dags för en kväll om 60-talet på film och bild. Intresset har varit så stort att man kört för fulla hus.

Stor uppslutning blev det också när det var öppet hus på Svalöfs Gymnasium den 1 oktober. Mini-aulan var full till sista ståplats när 94-åriga Anna-Lena Schunnesson berättade historien om Svalöfs Lantmannaskolas tillkomst och utveckling. Detta skedde i form av en dialog med fyra elever vid skolan. Dessa gick Vård- och Omsorgsprogrammet och hade valt inriktningen "Äldres hälsa och livskvalitet" för sitt gymnasiearbete. I samband med detta hade de intervjuat Anna-Lena. Hon är verkligen sakkunnig eftersom hon är dotter till Gustaf Eliasson, som var initiativtagare till och mångårig rektor för Lantmannaskolan.

Anna-Lena berättade att Gustaf Eliasson kom till Svalöv som lantbrukslärare år 1906 då lantmannaskolan var ett bihang till Fridhems Folkhögskola. Efterhand blev

det tydligt att Lantmannaskolan behövde stå på egna ben och Gustaf Eliasson gjorde detta möjligt genom att under fyra års tid resa omkring i de närliggande häradena för att samla in pengar. Sålunda fick han in nära en halv miljon kronor från lantbrukare som tecknade andelar och firmor med jordbruksanknytning som skänkte gåvor. 1921 invigdes den ståtliga huvudbyggnaden och elevantalet steg efter hand till ett nittiotal. Eliasson blev rektor 1926 och såg även till att skolan fick ett eget jordbruk och blev en samlingspunkt för jordbruksintressena i bygden. Han hade många strängar på sin lyra och arbetade även ideellt i så olika sammanhang som den frivilliga brandkårsrörelsen, hembygdsrörelsen, Röda korset och i Fredrika Bremer- kretsen. Han tog initiativet till Svalöfs Gille som bildades 1928, och här sitta vi nu!

När årets sommarlov började, väntade en trevlig nyhet på barn och ungdomar i förskolan och upp till årskurs 9. Ett eget sommarlovskort som innebar fri entré till en mängd aktiviteter under lovet skickades hem till samtliga. Initiativet kom från Niklas Nornemark på Kulturhuset som besökt andra kommuner och sett exempel på aktiviteter för sommarlediga barn. Den nye fritidschefen, Niklas Fonskov, nappade direkt och bidrag från staten möjliggjorde satsningen som involverade ett femtontal föreningar och aktörer.

Det började den 11 - 12 juni då ett landskap med hoppborgar byggts upp i området vid Heleneborgshallen och barnen inbjöds att komma och hoppa och skutta så mycket de ville. Sedan följde under sommaren en lång rad av aktiviteter: cello-spel, bio på Kulturhuset, studiehjälp, fotbollsturnering, äventyr i skogen, barnteater på Fridhem, utomhusbio i Föreningsparken med Sound of Music, utflykt till Skånes Djurpark och mycket annat. Den 15 augusti var det final med hopp och skutt av hjärtans lust i hoppborgarna som åter satts upp.

Strax därefter var det tid att börja skolan och fredagen den 19 augusti invigdes området som binder samman Heleneborgsskolan med den nya idrottshallen. Här hade det senaste året mest varit en stor rivningstomt med grusgröpar men nu är anläggningsarbetena klara. Gräsmattor, häckar och träd grönskade och ungefär där den gamla idrottshallen låg har utformats en kombinerad parkering och

vändplats där föräldrar kan svänga in för att lämna av sitt barn på ett trafiksäkert sätt. Under festliga former invigdes denna nya park och två elever klippte bandet så att den takförsedda passagen öppnades och nu kan eleverna ta sig torrskodda mellan skolan och matsalen.

Mitt i sommaren hölls "North/South Svalöv International Sculpture Symposium 2016" initierat av skulpturmecenaten John-Ove Hansson. Sju konstnärer från Sverige, Finland, Tyskland, Spanien och Skottland var inbjudna att i Svalöfs Gymnasiums lokaler i Felestad skapa skulpturer i t ex trä, sten eller metall. En av deltagarna var Robert Harding, skaparen av konstverken som redan står i skulpturparken vid Svalövssjön. Motorsågaren Jo Harbort hade tagit med sig ekstockar hemifrån Tyskland och gjorde skulpturer av dem. Efter tio dagars arbete var konstnärerna redo att välja ut passande platser i kommunen där deras verk kunde komma till sin rätt.

På Kulturhuset slår antalet biobesök nya rekord. Niclas Nornemark berättar att i den moderna biografvärlden betyder utrustningen väldigt mycket. Många har fina utrustningar hemma och då måste ett biobesök bjuda något utöver det vanliga. Niklas utvecklar system och ljudanläggningar och Svalövs Kulturhus har både ljud och bild i absolut toppklass. Ryktet sprider sig i omvärlden så att många åker hit för att njuta. Även om Svalövsborna är trogna biobesökare så kommer ca 40 procent av biobesökarna från andra kommuner. Den 16 november kunde man se en 3D-film om "Fantastiska vidunder och var man hittar dem" och då ingick 3D-glasögon i priset. Snart kommer 3D-bio som inte kräver några glasögon och Niklas lovar att vi skall vara först i landet med det. Vi får sända en tacksamhetens tanke till de bioentusiaster som bildade föreningen "Palladiums vänner" för att visa att det gick att driva biograf i Svalöv och därmed räddades Palladium från att rivas. Ytterligare en tacksamhetens tanke går till Niklas Nornemark, som såg möjligheterna och vågade satsa på den gamla biografen.

Årets upplaga av Kulturkalaset inleddes på fredagskvällen den 21 oktober då biblioteket höll "finnissage" med mingel med anledning av att samlingsutställningen med åtta Svalövskonstnärer led mot sitt slut. En av höjdpunkterna under kalaset var författarbesök med Majgull Axelsson på

biblioteket i Svalöv. Trädgårdsföreningen Ärtan arrangerade på Kulturhuset en föreläsning om att odla sin trädgård i kruka. I Teckomatorps församlingshem kunde man delta i en familjedag i FN:s tecken och prova på mat och dans från olika håll i världen. På Fridhems Folkhögskola framfördes en musiksaga om August och Alva för de yngsta barnen, som efteråt fick prova på instrumenten från olika länder. Kulturskolan arrangerade krysskonsert med tipsfrågor och fika och Teckomatorps Humorfabrik gav en standup-föreställning i Fridhems aula.

En vecka senare vimlade det av spöken, gästar, zombies och andra läskiga figurer. Det var Svalövs Evenemangsförening som i samarbete med Fridhems Folkhögskola och Kultur Svalöv inbjöd alla att klä ut sig och gå med i en zombiewalk som drog fram genom byn. Man hade även skapat ett zombie-land i Persbos trädgård. Kultur Svalöv hade halloween-tema på biblioteket och Kulturskolan bidrog med musik. Hävdatecknaren, som tycker sig få en tillräcklig daglig dos av skräck och fasa genom att läsa sin morgontidning, deltog inte i begivenheterna.